

ΓΡΑΠΤΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΜΑΪΟΥ – ΙΟΥΝΙΟΥ
Εξεταζόμενο μάθημα: Νεοελληνική Γραμματεία

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΤΑΞΗ: Γ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Α΄. ΚΕΙΜΕΝΟ

(Κ. Π. Καβάφης)

Το πρώτο σκαλί

Είς τον Θεόκριτο παραπονιούνται
μια μέρα ο νέος ποιητής Ευμένης
«Γώρα δυο χρόνια πέρασαν που γράφω
κι ένα ειδύλλιο έκαμα μονάχα
Το μόνο άρτιόν μου έργον είναι.
Αλίμονον, είν' υψηλή, το βλέπω
πόση υψηλή της Ποίησης η σκάλα
Κι απ' το σκαλί το πρώτο εδώ που είμαι
ποτέ δεν θ' ανεβώ ο δυστυχισμένος».
Είπ' ο Θεόκριτος «Αυτά τα λόγια
αγάρμοστα και βλασφημίες είναι
Κι αν είσαι στο σκαλί το πρώτο, πρέπει
να 'σαι υπερήφανος κι ευτυχισμένος.
Εδώ που έφθασες λίγο δεν είναι
τόσο που έκαμες, μεγάλη δόξα.
Κι αυτό ακόμη το σκαλί το πρώτο
πάλυ από τον κοινό τον κόσμο απέχει.
Είς το σκαλί για να πατήσεις τούτο
πρέπει με το δικαίωμά σου να 'σαι
πολίτης εις των ιδεών την πόλι.
Και δύσκολα στην πόλι εκείνην είναι
και σπάνιο να σε πολιτογραφήσουν.
Στην αγορά της βρίσκεις Νομοθέτας
που δεν γελά κανέναν τυχοδιώκτης.
Εδώ που έφθασες, λίγο δεν είναι
τόσο που έκαμες, μεγάλη δόξα».

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

copyright © 2005- 2006

B. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Να αφηγηθείτε σύντομα την υπόθεση του ποιήματος.

(Μονάδες 5)

2. α. Να διακρίνετε τις θεματικές ενότητες του ποιήματος και να δώσετε έναν τίτλο στην καθεμία.

(Μονάδες 2,5)

β. Το ποίημα παρουσιάζεται σε μορφή διαλόγου μεταξύ δύο προσώπων. Γιατί, κατά τη γνώμη σας, ο Καβάφης χρησιμοποιεί αυτόν τον τρόπο ποιητικής έκφρασης στο συγκεκριμένο ποίημα;

(Μονάδες 2,5)

3. α. Ποια είναι η γλώσσα του ποιήματος; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας αναφέροντας παραδείγματα λέξεων ή φράσεων μέσα από το ποίημα.

β. Να συγκρίνετε την τεχνική του ποιήματος του Καβάφη με την αντίστοιχη τεχνική του αποσπάσματος από το ποίημα «Μεσσολόγγι» του Παλαμά, που είναι αντιπροσωπευτικό της παραδοσιακής ποιητικής γραφής.

Στη νησόσπαρτη λίμνη που το μαϊστράλι
από θαλασσινή δυναμωμένο αρμύρα
ταράζει πέρα το φυκόστρωτο ακρογιάλι,
μ' έριξ' εκεί πεντάρφανο παιδάκι η Μοίρα.

Εκεί ο Βοριάς με τη Νοτιά, εκεί η πλημμύρα
σε μάχη με τη ρήχη βρίσκεται μεγάλη,
μακριά, μες στου πελάγου τον καταποτήρα
του ήλιου χάνεται το υπέρλαμπρο κοράλλι.

(Μονάδες 2,5)

4. Ποιο γενικό μήνυμα για το κάθε άτομο περικλείεται στους υπογραμμισμένους στίχους 12 – 15 (Κι αν είσαι μεγάλη δόξα);

(Μονάδες 5)